U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové, Mgr. Daniely Zemanové, Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobkyň: **a) N. V.**, a **b) nezl. No. V.**, obě zastoupeny JUDr. Romanou Lužnou, advokátkou se sídlem Heinrichova 16, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 3. 2009, č. j. OAM-383/VL-07-PA03-2008, ve věci mezinárodní ochrany, v řízení o kasační stížnosti žalobkyň proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 6. 11. 2009, č. j. 56 Az 38/2009 - 50,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovené zástupkyni stěžovatelek JUDr. Romaně Lužné, advokátce se sídlem Heinrichova 16, Brno, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 3 960 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelky“) domáhají zrušení rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) ze dne 6. 11. 2009, č. j. 56 Az 38/2009 - 50, kterým byla podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ s. ř. s.“), zamítnuta jejich žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán“), ze dne 25. 3. 2009, č. j. OAM-383/VL-07-PA03-2008. Tímto rozhodnutím nebylo vyhověno žádosti stěžovatelek o udělení mezinárodní ochrany podle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Ve věcech mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud nejprve v souladu s ustanovením § 104a s. ř. s. zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Vymezení neurčitého pojmu „přesah vlastních zájmů stěžovatele“ provedl Nejvyšší správní soud ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, publikovaném ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 933/2006 (všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

Meritorní projednání kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je dle výše uvedeného usnesení možné pouze v případech kasačních stížností, jež svým významem přesahují vlastní zájmy stěžovatele, tzn. týkají se natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce též nezbytné zaujetí právního názoru Nejvyššího správního soudu k určitému typu případů či právních otázek. Úkolem Nejvyššího správního soudu je totiž mimo ochrany práv jednotlivce taktéž výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. Pro věcné projednání kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany tedy musí stěžovatel mimo splnění podmínek přípustnosti kasační stížnosti a uvedení některého ze zákonných důvodů podle ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. především uvést, v čem spatřuje ve svém konkrétním případě přesah jeho vlastních zájmů a proč by se tedy měl kasační soud jeho stížností meritorně zabývat. Jak bylo ve shora specifikovaném usnesení uvedeno, přijatelnost je možné vnímat i jako určitý „filtr“ při projednávání kasačních stížností.

Stěžovatelky podřadily důvody uvedené v kasační stížnosti pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Namítají, že v řízení před krajským soudem nebyla správně posouzena právní otázka a nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav, když krajský soud poukazoval převážně na obecně formulované důvody udělení mezinárodní ochrany a nevzal v úvahu argumenty stěžovatelek.

Jako dostatečné důvody pro udělení mezinárodní ochrany považují stěžovatelky to, že v případě jejich návratu na Ukrajinu jim hrozí nebezpečí ze strany mafie, proti níž stěžovatelka a) během svého pobytu v České republice svědčila, a také tvrdé represe ze strany státu za dlouhodobý pobyt v cizině. V České republice si vytvořily sociální vazby, což je velmi závažnou okolností zejména v případě stěžovatelky b), která ani neumí ukrajinsky. Z uvedených důvodů považují rozsudek krajského soudu za nezákonný a navrhují jeho zrušení.

Správní orgán ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že stěžovatelka a) vstoupila do řízení o udělení mezinárodní ochrany se značným časovým odstupem od událostí, které označuje za zdroj svých obav, které navíc nejsou ani azylově relevantními, neboť nesouvisejí s žádným z taxativně vyjmenovaných důvodů v § 12

písm. b) zákona o azylu. Nebyly též naplněny důvody pro udělení azylu podle § 13 ani § 14 zákona o azylu, což správní orgán ve svém rozhodnutí řádně odůvodnil. Stejně tak nebyly splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a a §14b citovaného zákona. Správní orgán tak dospěl k závěru, že problémy stěžovatelek v zemi původu nemají nic společného s azylově relevantními důvody dle zákona o azylu, proto považuje námitky uplatněné v kasační stížnosti za nedůvodné.

Nejvyšší správní soud ve skutečnostech namítaných v kasační stížnosti nespatřuje přesah vlastních zájmů stěžovatelek, a to v mezích vytyčených výše citovaným usnesením prvního senátu zdejšího soudu.

Stěžovatelka a) odjela do České republiky za účelem zlepšení své ekonomické situace již v roce 1996, přičemž nepřetržitě na jejím území pobývá od roku 2002. V roce 2001 se jí v České republice narodila dcera [stěžovatelka b)], jejímž biologickým otcem je dle tvrzení stěžovatelky a) český občan, ačkoliv je v rodném listě zapsán její tehdejší manžel. O udělení mezinárodní ochrany zažádaly stěžovatelky až dne 19. 5. 2008, tedy s velkým časovým odstupem od příjezdu do České republiky.

Zákon o azylu umožňuje udělení mezinárodní ochrany pouze ve výjimečných případech, kdy je žadatel ve své zemi původu pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, či má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Stěžovatelkám však žádný z azylově relevantních důvodů nesvědčí.

Dle ustanovení § 14a zákona o azylu se žadateli, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, udělí doplňková ochrana, existují-li v jeho případě důvodné obavy, že by mu po návratu do státu, jehož je občanem, hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem. Jaké situace jsou podle zákona považovány za vážnou újmu, stanoví taxativní výčet v § 14a odst. 2 zákona o azylu, stěžovatelky ovšem neprokázaly, že by jim po návratu do země původu nebezpečí vážné újmy hrozilo.

Stěžovatelka a) namítá, že jí v případě návratu na Ukrajinu hrozí nebezpečí ze strany ukrajinské mafie, proti níž během svého pobytu v České republice svědčila, toto tvrzení však nepodložila důkazy, jimiž by prokázala, že jí konkrétně jakékoliv pronásledování hrozí. V těchto souvislostech by se v souladu se současnou judikaturou Nejvyššího správního soudu dala za pronásledování nebo odůvodněný strach z něj považovat jen taková situace, kdy by ze strany orgánů státní moci docházelo k systematickému odmítání poskytnutí ochrany jednotlivcům před výhrůžkami či činy soukromých osob (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu

ze dne 2. 3. 2005, č. j. 4 Azs 271/2004 – 58, publikovaný pod č. 1347/2007 Sb. NSS). Pronásledováním ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu by v takovém případě byl pouze stav, kdy by ohrožení života či svobody bylo přičitatelné státní moci, která by byla jeho původcem či jej podporovala nebo tolerovala, případně by nebyla schopna proti němu zakročit (srov. rozsudek Nevyššího správního soudu ze dne 5. 5. 2004, č. j. 2 Azs 15/2004 – 72, nebo č. j. 4 Azs 129/2005 - 54 ze dne 10. 2. 2006). Nejvyšší správní soud je tak stejně jako krajský soud názoru, že tvrzení stěžovatelky a) o hrozícím nebezpečí ze strany ukrajinské mafie je hypotetické, stěžovatelka a) navíc neprokázala, že by se v případě problémů nemohla obrátit na státní orgány.

K námitce stěžovatelek, že jim v případě návratu na Ukrajinu hrozí represe ze strany státu za dlouhodobý pobyt v cizině, Nejvyšší správní soud uvádí, že se jedná o námitku, která byla uplatněna až po vydání napadeného rozhodnutí a tvoří tak nepřípustné nóvum podle ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. Nad rámec výše uvedeného však kasační soud uvádí, že z listin založených ve správním spise je zřejmé, že k žádným takovým represím ze strany ukrajinských státních orgánů vůči neúspěšným žadatelům o azyl nedochází.

Co se týče otázky rozsahu zjišťování skutkového stavu věci a opatřování důkazů správním orgánem, Nejvyšší správní soud odkazuje na svoji konstantní judikaturu, dle které zjišťuje správní orgán skutečný stav věci pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu řízení o mezinárodní ochraně uvedl (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 – 41).

Nejvyšší správní soud současně vyhodnotil, že v případě napadeného rozsudku nebylo shledáno žádné zásadní pochybení ze strany krajského soudu, který se svým postupem neodchyluje od výše uvedené konstantní judikatury. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal žádného důvodu pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelek, a proto ji ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. shledal nepřijatelnou a odmítl ji.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Ustanovená zástupkyně stěžovatelek, JUDr. Romana Lužná, advokátka se sídlem Heinrichova 16, Brno, doložila Nejvyššímu správnímu soudu dne 5. 3. 2010 vyúčtování odměny a náhrady hotových výdajů advokáta, sestávající se ze 2 úkonů právní služby v hodnotě 2 x 2100 Kč (převzetí a příprava věci dle ustanovení § 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb. a sepis kasační stížnosti dle ustanovení § 11 odst. 1 písm. d) téhož předpisu) a náhrady hotových výdajů dle ustanovení § 13 odst. 3 cit. vyhlášky ve výši 2 x 300 Kč u každé ze stěžovatelek, snížené o 20% dle

ustanovení § 12 odst. 4 této vyhlášky, celkem tedy 7 920 Kč. Vzhledem ke skutečnosti, že JUDr. Romana Lužná zastupovala stěžovatelky již v řízení před krajským soudem, jehož rozsudkem jí již byla přiznána odměna za převzetí a přípravu věci, přiznal kasační soud zástupkyni stěžovatelek odměnu za 1 úkon právní služby (sepis kasační stížnosti) u každé ze stěžovatelek sníženou o 20% dle § 12 odst. 2 cit. vyhlášky a náhradu hotových výdajů, celkem tedy 3 960 Kč. Tato částka bude zástupkyni stěžovatelek vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. května 2010

JUDr. Radan Malík
předseda senátu